

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Strada Academiei No. 6.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

Abonament:
Exemplarul 5 Lei
Pe un an 200 Lei

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 528—1930.

Dispozițiunile Sf. Scaun cu privire la îmbrăcămintea femeilor

Publicăm mai jos în întregime măsurile, pe cari S. Congregație a Conciliului, cu aprobarea Sf. Părinte, le-a luat pentru combaterea îmbrăcămintei necuviincioase a femeilor și lăsăm tuturor celor încredețaji cu îndrumarea vieții sufletești și cu îngrijirea bunelor moravuri, ca dând ascultare noului glas de chemare al Sf. Părinte, să facă tot ce le stă în puțință pentru stârpirea modului de îmbrăcare neonestă a femeilor, care durere, a început a-și câștiga teren și între femeile creștine. În aceasta luptă în contra acestei boli a veacului nostru vor recurge la concursul părinților, conducătorilor de școli și internate, a reuniunilor de pietate, amăsurat instrucțiunilor Sf. Scaun, precum urmează:

Instrucțiunea Sacrei Congregații a Conciliului către Ordinarii diecezani despre obiceiul femeilor de a se îmbrăca necuviincios.

Sfântul Părinte Papa Piu al XI-lea, în puterea celui mai înalt oficiu de păstor, ce din voința lui Dumnezeu îl deprinde asupra Bisericii întregi, mereu a urgitat, atât cu vorba cât și în scris, acele cuvinte ale Sf. Pavel (I. Tim. II, 9—10) »femeile cu podoabă de cinste, cu sfială și cu bunăcuviință să se împodobescă, . . . și cu fapte bune, precum se cuvine femeilor«.

Și acelaș Suprem păstor, foarte adeseori, de câte ori i-s'a dat prilej, a reprobat și a osândit cu tărie obiceiul rău de a se îmbrăca necuviincios, introduc azi pretutindeni, chiar și între femeile și fetele catolice; obicei ce nu numai vatămă greu cinstea și podoaba femeiască, ci este și spre paguba vremelnică a acelor femei și, ce e mai rău, și spre cea veșnică, și spre stricarea altora.

Nu-i deci nici o mirare, dacă Episcopii și ceilalți Ordinari ai Diezelor, cum se cuvine slugilor lui Christos, unul fiecare în Diezeza sa, s'au opus într'un singur glas și cu diferite mijloace acestei stricăcioasă slobozenii și necuviințe, purtând cu răbdare batjocura și răsul de cari au fost împărțajiți pe alocurea pentru aceasta.

Dreptce, aceasta Sacră Congregație pusă să supravegheze și să promoveze viața clerului și a poporului credincios, nu numai că petrece cu atențiune

și aprobă cu laudă aceasta grije și străduință a Venerabililor Episcopi, ci cu putere îi îndeamnă, ca ordinile și măsurile luate în această materie să le reînnoiască și mai vârtos să le întărească, până ce aceasta stricăcioasă boală se va scoate cu totul din convețiirea cinstită a oamenilor.

Și pentruca acele măsuri să aibă efect mai sigur, această Sacră Congregație, din ordinul Preafericitului Părinte dispune în materie următoarele:

1. Indeosebi parohii și predicatorii, având prilej să insiste, să mustre, să certe, să îndemne cu vreme și fără de vreme, după spusele Sf. Pavel, ca femeile să poarte îmbrăcămintea, care să arate modestie și simț de rușine, și care să fie o podoabă și apăraș a virtuții, și să îndemne pe părinți să nu lase, ca copilele lor să poarte îmbrăcămintea necuviincioasă.

2. Părinții aducându-și aminte de marea îndătorire ce o au de a se îngriji de educarea mai ales morală și religioasă a copiilor lor, să aibă o deosebită grije, ca ficele lor să primească dejă din primii ani ai copilăriei o temeinică instrucțiune religioasă, iar dânsii să se nizuiască cu multă grije, ca atât cu vorba cât și cu pilda să deștepte în sufletele lor dragostea către virtutea modestiei și a curăției sfinte; iar familia lor, așa să și-o orânduiască și s-o guverneze, încât între păreții casei familiare toți să învețe a iubi și a păzi virtutea modestiei creștine.

3. Aceiași părinți să oprească ficele lor dela deprinderile și dela concursurile publice de gimnastică, ori dacă ele sunt constrânse să participe, să le impună îmbrăcămintea, care nu vatămă întru nimic buna cuviință, și să nu le permită de loc să îmbrace haine necuviincioase.

4. Directoarele și Conducătoarele institutelor, precum și profesoarele școlilor de fete, să-și dea silința a vărsa în sufletul copilelor iubirea modestiei, încât acestea să se obișnuiască a se îmbrăca cuviincios.

5. Aceleași Directoare și profesoare, copilele, ba chiar și pe mamele, cari nu poartă îmbrăcămintea cuviincioasă, să nu le primească în școală și institut, ori dacă le-au primit să le dimită până ce nu se vor îndrepta.

6. Călugărițele, după cum s'a spus și în Scrisoarea Sacrei Congregații a Religioșilor de dat 23 August 1928, să nu primească în internatele, școlale și institutale lor orice fel de copile, cari nu se îmbracă conform obiceiului cinstit creștinesc, și dacă le-au primit să le dimită și să se nizuiască a crește

copilele de sub conducerea lor, ca să se așeze adânc în sufletul acestora dragostea pentru frumoasele virtuți a rușinii și a pudorii creștine.

7. Să se înființeze și sprijinească societăți de ale femeilor, cari își propun de a combate cu sfatul, pilda și cu fapta abuzul vătămător al modestiei creștine de a se îmbrăca necuviincios și cari au de scop a sprijini curăția moravurilor bune și de cuviință în îmbrăcăminte.

8. Să nu se admită în Societățile de pietate ale femeilor catolice persoane, cari poartă îmbrăcăminte neonestă, iar celea admise deja, să se excludă dacă avertizate nu se îndreaptă.

9. Copilele și femeile, cari se îmbracă neonest, să fie oprite dela Sf. Cuminecătură și de a face pe nașii la Tainele Botezului și a Mirului, iar de va fi nevoie, să fie oprite de a intra chiar în biserică.

10. Deoarece în cursul anului sunt Sărbători foarte potrivite, cari ne aduc aminte de virtutea modestiei creștinești, cum sunt mai ales Sărbătorile Preacuratei Fecioare Maria, parohii și directorii Asociațiilor de pietate ale catolicilor să nu întrelase cu aceste prilejuri de a îndemna femeile creștine prin vorbiri potrivite la observarea îmbrăcăminteii cuviincioase. Iar în Sărbătoarea Conceperei nepătate a Preacuratei Fecioare Maria, să se facă rugăciuni anume în toate bisericile catedrale și parohiale, ținându-se, unde se poate și cuvântări potrivite despre aceasta poporului credincios.

11. Consiliul diecezan de control, despre care se vorbește în declarațiunea Sfântului Oficiu de dat 22 Martie 1918, să trateze cel puțin odată pe an, și despre celea mai potrivite mijloace de a împiedeca moda necuviincioasă a femeilor.

12. Pentruca aceasta salutară acțiune să reușească cât de bine, Episcopii și ceilalți Ordinari diecezani, odată cu raportul trianual, despre care e vorba în *Motu proprio* de dat 20 Iunie 1923, vor încunoștința aceasta Sacră Congregațiune și despre starea felului de a se îmbrăca al femeilor, precum și despre măsurile luate în legătură cu aceasta instrucțiune.

Roma, la 12 Ianuarie 1930, la Sărbătoarea Sfinței Familii.

D. Card. Sbarretti, Episc. Sabinen. et Mandelen. Praefectus.

Iulius Ep. Lampsacen. Secretarius.

Oradea, 27 Februarie 1930.

Nr. 486—1930.

Prelungirea anului jubilar

Preafericitul nostru Părinte Papa Piu XI, cedând nenumăratelor cereri sosite din toate colțurile lumii, s'a îndurat, ca prin Enciclica Sa »Quinquagesima Date anno« să prelungească anul jubilar până la sfârșitul lunii Iunie 1930, ca astfel credincioșii cât de abundanți să se poată împărtăși în favorurile spirituale concesse din prilejul jubileului de 50 de ani de preoție a Sf. Părinte.

Când aceasta cu bucurie o aducem la cunoștința veneratului Cler și iubitorilor noștri credincioși notificăm, că pentru câștigarea indulgențelor plene jubilară rămân în vigoare celea dispuse în circularul Co-rului Episcopesc din 21 Ian. 1929.

Onorații preoți vor face, ca credincioșii în număr cât de mare să se poată împărtăși de acest favor nou sufletesc și în special lăsăm, ca aceia, cari din cuvioasă cauză nu au putut îndeplini până acum celea dispuse în susmenționatul circular, să se folosească de fericita ocaziune de a satisface întocmai datelor celor dispuse pentru anul jubilar.

Oradea, 25 Februarie 1930.

Nr. 487—1930.

Achitarea impozitului global

Dupăce la ridicarea salariilor preoțești cari se vor ordona lunar totdeauna avem să justificăm, că fiecare preot și-a achitat impozitul global, pentru ca ridicarea acelor salarii să nu întâmpine greutăți și să nu sufere întârzieri, lăsăm, ca fiecare preot care beneficiază de salar dela stat de urgență să-și achite impozitul global, dacă nu pe întreg anul 1930, cel puțin pe un jumătate de an și chitanța de plată a impozitului să o înainteze oficiului administrativ al fondațiilor diecezane până cel mult în 15 Martie.

Oradea, 25 Febr. 1930.

PARTEA NEOFICIALĂ

Armele noastre.

Evoluția vieții sociale a poporului românesc se desfășoară cu o grabă neobicinuită făcând salturi îndrăznețe, uimitoare chiar. De aici apoi, situațiile inedite și neașteptate, cari produc unele încurcături, încrucișări de drumuri vechi și noi, lișniri de curente adeseori neînțelese, către scopuri neprecizate. Este aceasta o urmare firească a răsturnărilor și prefacerilor sociale de după cataclismul social din anii 1914—1918.

Trăim o realitate pe care o doriam și o visam, dar la care ne-am trezit cu mult mai repede, decât

puteam să ne dăm seamă de ea. Par'că e în destinul Românului să lupte tot cu neprevăzutul. A luptat și l-a învins. Și această împrejurare este cea mai strălucită dovadă a puterii de viață ce clocotește în acest neam.

Nebuloasa în care ne zbatem este produsul, de o parte al curentelor de reforme sociale înaintate din alte țări, pe cari par'că am vrea să le întrecem în așa zisa: *democrație*; iar de altă parte al celei mai năuce învrăjbi, care este opera politicianismului. Zăpăceala

produsă de nefasta politică de partid prin demagogia descreerată, a învrăjbit sufletele aruncându-le pradă patimilor deslănțuite ca și o furie pe capul bietului popor. S'a distrus armonia dintre popor și conducătorii lui firești, distrugându-se *încrederea* în cinstea celor chemați să conducă mulțimea; și distrugându-se aceasta s'a nimicit cel mai important factor pe care se razimă autoritatea morală, singura în stare a produce armonia socială.

Am ajuns la o respântie, unde cea mai mare autoritate morală în mijlocul poporului: *autoritatea preotului*, este amenințată să se distrame, să fie călcată în picioare. Poporul este zăpăcit de atâta demagogie, e divizat în partide politice cari se macină și se dușmănesc mai abilit ca fiarele în codru. Ne-am însălbătăcit de-abinelea.

În totdeauna autoritatea preotului a fost recunoscută ca și o condiție sine que non în conducerea maselor; preotul a fost sfătuitorul cel mai autorizat al poporului, el a fost fermentul care a dospit aluatul din care s'au plămădit generațiile ce credeau în izbânda finală a dreptății, și din sângele cărora s'a încheșat unirea tuturor Românilor. Acest făuritor de conștiințe românești, este astăzi dat la o parte ca și o haină demodată, lăsat pradă urgiei care a învrăjbit poporul. Legea nu-i mai asigură rolul de conducător firesc, de drept în viața socială a satelor. Va trebui să și-l asigure singur.

Și ce va face? Se va arunca în vârtoarea luptelor fratricide dintre fiii săi sufletești atacând pe unii și menajând pe alții? Nu! Înainte și mai pe sus de toate își va da seama, că el este *păstor sufletesc* și misiunea lui este: *mântuirea sufletelor*. Stăpânirea acestora este chezașia împlinirii misiunii ce o are. Stăpânind sufletele le va modela după învățăturile aceluia care l-a trimis, a lui Cristos, și va armoniza voințele lor cu voința Tatălui carele este în ceruri; stăpânind sufletele va stăpâni și modul lor de a gândi și a simți, făcându-le să gândească și să simțească cele ce sunt în legea Domnului; și stăpânind modul de a gândi, concepția de viață a oamenilor, va stăpâni lumea.

Pe această cale a triumfat creștinismul. La ivirea lui s'a văzut în fața unei realități crude pe care nu o putea răsturnă, pentru că, de o parte nu avea forța fizică necesară, de altă parte, o răsturnare violentă, o revoluție socială cu rezultate atât de problematice și neprevăzute, nu se potrivea cu concepția etică a creștinismului, religiunea păcii. De aceea și-a dat seamă de aceasta realitate socială cu toate instituțiile ei bine îngrădite cu legi adânc înrădăcinate în concepția de viață a acelei lumi; și-a dat seamă și n'a atăcat direct organizațiunea socială care se răzimă pe instituțiunea sclavajului, cea mai rușinoasă pată din istoria omenirii. Dar cu atât mai vehement și stăruitor a atacat sufletele, le-a cucerit, le-a mode-

lat, a schimbat modul de gândire al oamenilor, ridicând valoarea personală o individului, valoare ce i-o împrumută sufletul omenesc: fiecare om are un suflet răscumpărat cu preț nemărginit, prețul sângelui dumnezeesc. Pe baza aceasta toți suntem egali înaintea lui Dumnezeu, care nu face deosebire între sclav și stăpân, Roman și Judeu, Grec și barbar.

Aceste idei le-a turnat Biserica în sufletele oamenilor, ale stăpânilor și ale celor stăpâniți. A realizat întâiu împărăția lui Dumnezeu în suflete, după zisa Mântuitorului: „Căutați împărăția lui Dumnezeu întâiu și celelalte vi se vor adauge vouă”. Și s'au adaus: rând pe rând au trosnit verigile din lanțul sclăviei milioanele de suflete, și grăunțul de muștar a crescut mare și a cuprins toată lumea cu puterea darului ce se revărsa prin vibrarea cuvântului și șoaptele rugăciunii. Aceste au fost armele Mântuitorului, aceste au fost armele Apostolilor, prin aceste a triumfat Biserica creștină, și prin aceste ne vom mântui și vom birui lumea. *Apostolatul cuvântului*: evanghelizarea, și *apostolatul rugăciunii* este chemarea și mântuirea noastră.

Pentruca cineva să-și iubească legea și să deprindă credința sa în mod conștient, trebuie — înainte de toate — să o *cunoască* și să o *înțeleagă*; asupra acestui punct nu încapă nici o îndoială. „Cum îl vor chema pe acela, întru carele nu au crezut? Și cum vor crede aceluia de carele nu au auzit? Și cum vor auzi fără de propovăduitor? . . . Drept aceea credința este din auz, iară auzul din cuvântul lui Dumnezeu”. (Rom. 10,14—15, 17). Și aici să nu se întristeze și cu atât mai puțin să se descurajeze aceia cari uneori, și în anumite împrejurări nu se vor bucura de succese momentane; încontinuu și cu stăruință neîntreruptă trebuie să propovăduim până ce se vor lumina mințile ca să cunoască adevărul și se vor deschide inimile ca să-l primească pe el. Așa a făcut Mântuitorul, așa au făcut Apostolii și au biruit lumea, căci „în tot pământul a ieșit vestirea lor, și până la marginile lumii graiurile lor”.

Sufletele însetate, apoi, după adevărul vecinic, doresc să-și stămpere setea, sufletele înfierbântate de hărțuiala lumii neînțelegătoare doresc să se liniștească și să-și reimprospăteze puterile de luptă; și această vor face prin rugăciune la umbra răcoritoare a crucii, și la izvoarele întăritoare ale darului prin SS. Taine. Așa ne-a învățat Mântuitorul când ne-a chemat: „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi ușora pe voi”; așa au făcut Apostolii și au schimbat fața pământului.

Iată a doua armă cu care vom învinge: *apostolatul rugăciunii*. Și mijlocul cel mai potrivit pentru deprinderea acesteia sunt: *reuniunile de pietate*, despre cari ar fi foarte multe de spus, și cari numai atunci corespund scopului, dacă însuși preotul este centrul și sufletul activității lor, dacă el este modelul, pilda vie de zel în deprinderea actelor de pietate.

Apostolatul cuvântului și apostolatul rugăciunii sunt mijloacele prin care vom stăpâni sufletele câștigându-le pentru împărăția lui Dumnezeu. Și întemeiând împărăția lui Dumnezeu în suflete, puterea ei se va resfrânge și asupra vieții noastre de toate zilele, asupra vieții sociale, care este un reflex al vieții noastre

sufletești. Numai acela este adevăratul stăpân al mulțimii, care îi stăpânește *sufletul*, pentru că prin aceasta îi stăpânește și *voința*. Și stăpânul acesta în parohie trebuie să fie păstorul sufletesc, armele prin cari va câștiga această stăpânire sunt: *apostolatul cuvântului și apostolatul rugăciunii*.
N. Flueraș.

Anarhia în plină activitate

Toată lumea știe, că mișcarea socialistă de orice nuanță este îndreptată nu numai împotriva organizațiilor sociale existente, ci este totodată și o mișcare antireligioasă, și în specie anticreștină. Diferitele fracțiuni socialiste se deosebesc numai prin tactica de care se folosesc în lupta de răsturnarea ordinii sociale existente, distrugerea Bisericii și extirparea credinței religioase din sufletele oamenilor. Insuși Marx, proșorul socialismului, a declarat că scopul socialdemocrației este ateismul, și una dintre cele mai de căpetenie străduințe ale ei este extirparea religiei.

Dintre fracțiunile socialismului ateu, comunismul este acela care s'a năpustit, în cele din urmă, cu mai mare ură asupra Bisericii creștine. În nefericita Rusia a întronat cea mai descreerată dictatură, dictatura proletariatului, în realitate dictatura câtorva bezmetici, cari prin cea mai sălbatică teroare stăpânesc peste viață și moarte. Cei cari în numele drepturilor omului la noi pretind libertate absolută pentru toți aventurierii, în Rusia au călcat în picioare cele mai elementare drepturi ale omului, și s'au dovedit cei mai feroci călăi ai libertății de conștiință și cetățenești.

Cea mai mare parte dintre preoți au fost schinjuiți și omorâți, iar în unele locuri 40 % din populațiune, a fost masacrată pe simplu motiv că sunt creștini și nu se puteau lăpăda de credința lor. Acum au început să dărâme bisericile, să le transforme în cluburi, teatre și școli pentru a propaga ateismul în popor și ura față de Dumnezeu.

Lumea creștină a privit cu durere sufletească aceasta aberație a minții omeniești, până ce s'a umplut paharul. Guvernul sovietic a hotărât ca să nu mai permită nici o sărbătoare creștină, așa că li s'a pus în vedere creștinilor interzicerea sărbătorii S. Paști în întreaga Rusie. Mai mult, a hotărât că până în 1935 să nu mai fie nici urmă de creștinism în Rusia.

Văzând atâta nedumnezeire, care amenință să-și reverse balele turbării asupra culturii și civilizațiunii popoarelor, și mai pe sus de toate asupra mântuirii sufletelor, Părintele creștinătății Preasfinția Sa *Papa Piu XI.* a adresat o scrisoare de protest împotriva nelegiuirilor cărora sunt supuși creștinii din raiul bolșevic, mai rău ahia decât pe vremea persecuțiilor dela începutul creștinismului. Despre aceasta scrisoare au luat cunoștință bolșevicii pe cale diplomatică. (In numărul viitor vom publica aceasta scrisoare N. R.)

Glasul Papei dela Roma a fost urmat apoi, de șirul protestelor. Așa în Anglia d. Baldwin, șeful partidului conservator și fost prim-ministru a cerut guvernului să intervină prin toate mijloacele și din toate puterile împotriva atentatelor aduse libertății de credință de către conducerea Babilonului din Rusia; a protestat biserica protestantă din Franța și Anglia; biserica ortodoxă din Grecia și Serbia; în toate centrele Statelor Unite s'au ținut întruniri de protestare contra persecuțiilor religioase din Rusia; asemenea în Germania și Cehoslovacia.

- Toată lumea creștină și toți oamenii cu simț de dreptate s'au revoltat împotriva nelegiuirilor sovietice. Desmințirile date de către mitropolitul Serghei, locțiitorul Patriarhului din Moscova, care desminte persecuțiile religioase din Rusia, se par a fi date sau de către un trădător al cauzei bisericești, sau numai sub presiunea teroarei bolșevice.

Ca să se vadă ce raiu pământesc este în Rusia sovietică, dăm aci după ziarul „America”, unele observări ale unui inginer american, de curând întors din Rusia, unde a petrecut trei ani. Acel inginer a publicat în „Chicago Tribune”, următoarele despre:

Domnia teroarei.

„Puterea sovietică, spune el, este cea mai absolutistă din toate puterile, cunoscute de istorie. Alte guverne dispun de o putere limitată asupra indivizilor; guvernul sovietic însă exercită asupra supușilor săi o putere nemărginită. Sistemul birocratic care domnește acolo pătrunzând în toate orașele și satele Rusiei Sovietice, poate nu numai să închidă în pușcării, să pedepsească cu moartea pe locuitori, dar dispune și de puțința de a lua oamenilor cartela de pâine, de a-i opri să cumpere mărfuri în magazinele sovietice, de a-i izgoni din locuințe și pe copiii lor din școli, și în sfârșit de a confisca averea lor mizerabilă, aruncându-i împreună cu familiile lor în stradă.

„Fapte de acest fel se petrec zilnic în Moscova și în alte localități ale Uniunii Sovietice.

„Orice persoană în Uniunea Sovietică depinde de vecinul său. Un singur denunț este suficient, de exemplu denunțul că cineva e de „origină burghez”, pentru ca acela să fie ruinat până la ultimul grad.

„In urma acestui sistem, întreaga populație este erorizată și se găsește oprimată, toată viața este un

infern. Teroarea bântue pretutindeni atât la orașe cât și la sate.

„Președintele sovietului se bucură de putere nelimitată, având drept de a cere dela săteni orice lucru forțat.

„Actualmente nu mai există în Uniunea Sovietică țăran bogat. Fiecare familie se străduiește a trăi în sărăcie, pentru a nu atrage asupra sa persecuții permanente.

„In sate, elementul criminal joacă rolul principal.

„Dacă izbucnește undeva o insurecțiune a țărănilor, apar imediat detașamente de „Ceka“. Aceste detașamente sunt înarmate mai bine decât bandiții din Chicago și știu tot așa de bine ca și aceștia metodele de a trimite pe „lumea cealaltă“.

„Uniunea sovietică este guvernată acuma de bandiți. In orașe, elementele cele mai rele sunt considerate ca aristocrația cea nouă.

„Această aristocrație duce viața cea mai desfrânată.

„Acești bandiți distrug totul, ceea ce noi ameri-

canii suntem deprinși a păzi și venera: libertatea religioasă, ideile politice independente,] voința familiară și dreptul de a ameliora situația proprie.

„Toate acestea sunt oprite în Uniunea Sovietică. Clerul, comercianții particulari și persoanele cari n'au idei sovietice pot fi împușcate fără nici o judecată. Este unica țară unde vegelează o masă enormă de oameni, declarați în afară de lege.

„Dar cu toate acestea, spune inginerul american, se observă de pe acum sfârșitul domniei acestui regim de teroare. Partidul comunist nu mai este în stare să-și mențină disciplina internă

„Conducătorii lui se ceartă mereu între ei, neștiind ce linie politică trebuie să mențină.

„Când vor începe să se ucidă unii pe alții, ceea ce este de așteptat din moment în moment, atunci populațiunea va avea posibilitatea de a distruge „Ceka“, compusă din suprabandiți ce dispun de o putere superioară aceleia a comisariilor poporului“.

Adventiștii.

Sfânta Scriptură ne povestește în Faptele Apostolilor despre cei dintâi creștini, că mulțimea *celor ce credeau avea o inimă și un suflet.* (Fapt. 432). Ușor înțelegem, că nu putea să fie altfel, deoarece într'un alt loc al sf. Scripturi citim, că creștinii, frații întru Cristos, *petreceau în învățătura Apostolilor.* (Fapt. 2. 42.) Dar atunci ni se cuvine și nouă, să petrecem în învățătura Apostolilor, căci dacă ne abatem de dânsa nu mai suntem creștini adevărați după mărturia sf. Scripturi.

Adventiștii însă nu petrec în învățătura Apostolilor ne păzind Dumineca, ci serbând cu Evreii Sâmbăta. Toată creștinătatea din lumea întreagă se ține de sf. Duminică, așa precum a învățat dela Sf. Apostoli. De n'ar fi altă dovadă împotriva Adventiștilor, ne-ar ajunge lepădarea sf. Duminici din partea lor, ca să cunoaștem, că nu sunt creștini cum se cade. Sfântul Pavel Apostolul scrie apriat Colosenilor (Colos. II. 16): »Nimeni pe voi să nu vă judece pentru lunile noi sau pentru Sâmbete.« Iar Adventiștii tocmai pentru Sâmbăta ne judecă pe noi, cari după obiceiul Apostolilor ne ținem de sfânta Duminică. Adventiștii deci nu sunt o inimă și un suflet cu sfânta noastră biserică catolică și apostolică, deoarece nimeni dintre noi nu poate fi cu dânsii, oricât de frumos să vorbească, oricât de frumoase cărți să vândă sau chiar să le dăruiască.

Adventiștii și S. Treime.

Dar Adventiștii nu resping numai Duminica din învățătura Apostolilor, ei respin cu neauzită îndrăzneală și alte învățături mai însemnate.

Cristos a poruncit Apostolilor săi, să boteze toate neamurile în numele Tatălui și al Fiului și al

Sfântului Spirit. (Mat. 28. 19). Biserica totdeauna a crezut și crede, că botezul se dă în numele lui Dumnezeu, ca prin sf. botez să fim fiii lui Dumnezeu. Iar Cristos ne zice lămurit, că sf. botez trebuie să fie dat în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit. Așa învățăm, că în Dumnezeu sunt trei fețe sau trei persoane. In fiecare om, fie el oricât de puternic, învățat și sfânt este numai o singură persoană, aceasta o înțelege fiecare dintre noi. Dar Dumnezeu este infinit în toată puterea și mărimea sa, deci să nu ne mirăm, ci să credem cu umilință, că în Dumnezeu sunt trei persoane. Nu pricepem cu slaba noastră minte, cum în care chip sunt trei persoane în Dumnezeu, dar ca creștini buni și umiliți să credem, că este așa, Cristos ne învață așa și nici un Adventist să nu îndrăznească a răstălmăci cu viclesug cuvântul Fiului lui Dumnezeu. Credința noastră în sfânta Treime, adică într'un Dumnezeu în trei persoane, o mărturisim ori de câte ori facem semnul sfintei cruci. Cu acest semn începem ziua noastră și o sfârșim, cu acest semn ne punem la masă și ne sculăm dela ea, cu acest semn începem munca noastră; dar, dacă nu mai credem în sfânta Treime, cum să facem cu adevărată evlavie sfânta cruce? Adevărat că Adventiștii nici măcar pe bisericile lor nu pun sfânta cruce, deoarece nici n'ar fi de mirat, de s'ar lepăda de semnul sfintei cruci cu mărturisirea sfintei Treimi.

Noi însă să ne înfricoșăm de aceea învățătura nelegiuită, adică de lepădarea sfintei Treimi. Și Turcii cinstesc pe Dumnezeu, dar fără cele trei persoane, noi însă nu suntem Turci, ci creștini catolici.

Cristos ne învață lămurit, că Dumnezeu Tatăl este altă persoană decât Cristos însuși. Mântuitorul

zice la sf. Ioan (8. 16): »De judec eu, judecata mea adevărată este, căci nu sunt eu singur, ci eu și Tatăl, care m'a trimis«. Cine citind aceste cuvinte se poate îndoi, că Tatăl și Cristos sunt două persoane deosebite? Despre Sfântul Duh Cristos asemenea mărturisește, că sf. Duh este o persoană deosebită de dânsul. Așa zise Mântuitorul la sf. Ioan 15. 26 »Mângăietorul pe carele eu îl voi trimite vouă dela Tatăl, acela va mărturisi de mine«. Dacă sf. Spirit trebuie să mărturisească de Cristos, și Cristos îl trimite, sf. Spirit trebuie să fie altă persoană decât Cristos însuși iar dacă Cristos trimite pe sf. Spirit dela Tatăl, sf. Spirit trebuie să fie și altă persoană decât Tatăl însuși.

Așa vedem, că Mântuitorul n'a poruncit de geaba să se boteze creștinii în numele Tatălui și al Fiului și al sf. Spirit, căci în Dumnezeu sunt trei persoane. Prin puterea acelor trei persoane dumnezeiești ne-am făcut creștini în sfântul botez după cuvântul lui Isus, și cine nu mai crede într'acele trei sfinte, persoane în Dumnezeu, nu este o inimă, nu este un suflet cu noi, nu petrece în învățătura Apostolilor, nu este creștin adevărat. Atari oameni sunt însă Adventiștii.

Nici măcar ingerii în cer nu înțeleg taina cea mare, în care chip în Dumnezeu sunt trei persoane, cea taină este o taină cu adevărat Dumnezească. Dar cât de multe lucruri nu le înțelegem în viața noastră și tot ne ținem de ele? De vine la noi medicul să ne vindece de vre-o boală, tot nu pricepem, cum ne va face medicul sănătoși, dar totuși îl credem și primim dela dânsul doftorii și ne însănătoșim.

Așa să primiți dela Cristos și dela biserica catolică învățătura, cum că în Dumnezeu sunt trei persoane, deși nu putem pricepe această taină niciodată.

Și adventiștilor să nu le credem, căci nu petrec în învățătura Apostolilor.

Adventiștii și credința în Isus Cristos.

Dar, — o nenorocire! — nu ajunge Adventiștilor să nu crează în sfânta Treime, ei merg mai departe în greșelile lor, ei nici nu cred, că Cristos este Dumnezeu. Când în Germania pe la mijlocul veacului trecut și unii duhovnici protestanți începeau a învăța, că Isus Cristos nu este Dumnezeu adevărat, bătrânul împărat Vilhelm I află și el despre acea greșită învățătură. Ce făcu el? Rămase oare cu nepăsare? Ii era cumva tot una, ce învățau duhovnicii lui? Nici de cum nu era așa, bătrânul împărat, care și el însuși era protestant, zise: »De nu mai credem, că Isus este Dumnezeu, nu mai suntem creștini«.

Adventiștii zic așa de multe ori, că ei se țin de învățătura sf. Scripturi. Tocmai în sfânta Scriptură Isus Cristos se chiamă temelia, afară de care nimeni nu poate pune alta. (1. Con. 3, 11). Toată credința noastră este zidită pe această temelie, care este Isus Cristos. Iar când Isus stătea înaintea Arhiereului ev-

reiesc și când Arhiereul l-a întrebat, de este el Fiul lui Dumnezeu (Mat. 26. 63) Isus i-a răspuns: »Tu ai zis«. Atunci Arhiereul și-a rupt vestimintele sale, zicând: »Grăiește hulă«, iar ceilalți de față au strigat: »Vinovat este morții«.

Adecă Isus a fost condamnat de soborul evreiesc la moarte, fiindcă s'a numit Fiul lui Dumnezeu. N'ar fi fost nici o hulă și nici o pricină de condamnare, dacă Isus ar fi înțeles că el este Fiul lui Dumnezeu ca fiecare din noi, adică din harul lui Dumnezeu singur.

Dar Isus a învățat și Evreii au înțeles învățătura lui că este Fiul lui Dumnezeu cel unul născut, adică că Isus este Dumnezeu însuși ca și Tatăl cel vecinic. Numai așa Evreii puteau condamna pe Isus pentru hulă. Deaceia și înaintea lui Pilat Evreii înviniuau pe Isus strigând (Io. 17. 7.) împotriva lui: »După legea noastră trebuie să moară, căci pe sine fiul lui Dumnezeu s'a făcut«.

Chiar mai înainte Isus zisese Evreilor lămurit: (Io. 10. 30) »Eu și Tatăl meu una suntem«, iar Evreii vroiau să-l omoare îndată zicându-i de tot lămurit: »Tu om fiind te faci pe tine Dumnezeu« (Io. 10. 33).

Din toate acestea este lămurit, că Isus a murit tocmai fiindcă a propovăduit cu totul neîndoelnic, că el este Dumnezeu adevărat, Cine moare ca Isus pentru cuvintele sale, spune numai adevărul, iar cine nu crede lui Isus, sau îl face nebun, sau îl face mincinos. Dar cine se teme de o asemenea hulă împotriva Mântuitorului, cine îl cinstește de temelia credinții, trebuie să fie sigur, că Isus cu adevărat este Dumnezeu ca Tatăl și ca sfântul Spirit. Cum ar putea să fie un nebun sau un mincinos temelia credinții, afară de care nimeni nu poate pune alta?

Dar Adventiștii au un meșteșug într'adevăr viclean spre a stoarce din cuvintele sf. Scripturi ceea ce le place lor, nu ceea ce este scris în sf. carte. Sfântul evangelist Ioan voiește să ne arate tocmai la începutul evangheliei sale, că Isus este adevăratul Fiul al lui Dumnezeu. El numește pe Isus Cuvântul și ne învață așa: (Ioan I—V) »Intru început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul«. Așa Sf. Ioan ne arată apriat, că Isus, Cuvântul lui Dumnezeu este și Dumnezeu. Dar ce fac Adventiștii cu aceste cuvinte așa de simple și lămurite? Intr'o ediție germană a Sfintei scripturi sub textul acestei preavenerate cărți au adăugat o notă, adică niște cuvinte de ale lor spre a tălmăci înțelesul sfintei Scripturi. Dar cari sunt aceste cuvinte? Sf. Scriptură ne zice că Dumnezeu era Cuvântul, Adventiștii însă în cuvintele lor adăose zic: aceasta însemnează, că *Cuvântul era tare*.

Iată, cum strică Adventiștii înțelesul cuvintelor lui Dumnezeu și cer dela poporul nostru, să le crează lor mai mult decât bisericii catolice și sfintei Scripturi!

Cu atât mai mult trebuie să ne ferim de asemenea falsificatori ai credinței. Și Turcii cinstesc pe

Isus ca pe un proroc, dar nu ca noi creștinii ca pe Dumnezeu.

În scrisoarea sa către Romani sf. Pavel zice: (IX—5) că Cristos este mai prea sus de toate Dumnezeu, binecuvântat în veci, iar lui Titu îi scrie sf. Pavel (II. 13) că »așteptăm arătarea măririi marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Isus Cristo«.

Nu încapă nici o îndoială, că Isus este Dumnezeu adevărat, dar fiind-că adventiștii sdruncină această învățătură fundamentală a legii creștine, fiecare catolic trebuie să se ferească de ei, de cărțile lor și de adunările lor, căci dacă nu mai credem, că Isus este Dumnezeu, nu mai suntem creștini.

P. Felix Wiercinski S. I.

Raport

despre opera de caritate a Reuniunii Sf. Maria din Oradea, pe Crăciunul a. 1929.

Secția caritativă încă dela începutul lunii Nov. a început confecționarea hăinițelor și paltoanelor pentru îmbrăcarea școlarilor săraci. Membrele secției paramentelor și de caritate parte în atelierul Reuniunii prin confecționare, parte prin contribuiri bănești toate și-au achitat tributul lor la opera caritativă, pentru ajutorarea celor lipsiți. Zeloasa și neobosita prezidentă Dș. Lucreția Frențiu a adunat materialul de paltoane, hăinițe și ciorapi și a condus confecționarea. A adunat Lei 11.400 plus 9.500 dela Reuniune, secția caritativă, total: 20.900 în bani și material în valoare totală de 25 000 Lei, din cari s'a făcut 41 paltoane, 10 rochii, 10 pălării, 60 perechi ciorapi și 6 cămeși, îmbrăcându-se 60 băieți și fetițe dela școlaele primare din Oradea. Protopopul Gh. Maior a adunat pentru prevederea cu ghete a școlarilor și ajutorarea de Crăciun a familiilor celor mai lipsite total Lei 45.000.

În coala I a D-șoarei *Lucreția Frențiu* au contribuit: D-na Maria Dr. Radu Lei 2000, D-na Suricescu Lei 1000, D-na Livia Dr. Hica 500, D-na vād. Letiția Pop L. 100, D-na Ciortin 100, D-na Irina Dr. Hașaș 300, D-na vād. Egry 100, D-na Szabó 500, Dș. Nemes 100, D-na Vilma Pop 100, D-na Ciortin 100, D-na Pop Cornelia 100, D-na Aurelia Pop 100, D-na Livia Fodor 100, D-na Valeria dr Bleda 100, Dș. Lucreția Frențiu 100, D-na Dr. Găldău 100, D-na Dr. Hica 100, D-na Maria Gruescu 100, D-na Emilia Dr. Marta 300, D-na Szabó 500, D-na Moldovan 200, D-na Buzas 200, D-na Gocan 300, D-na Maior 100, D-na Maria Dr. Rardu 300, Dr. Vuia 400, D-na și D-l colonel Frențiu 1000, D-na Chirvai 200, D-na Silaghi 200, D-na Nemeș 200, D-na Lupușiu 200, Dș. Erdeli 100, D-na Dr. Bleda 100. Total Lei 11.4000.

La coala II a protopopului au contribuit: I. P. S. S. Episcopul Valeriu Traian, Lei 5000, Primăria

Oradea 6000, Banca Națională a României 5000, Casa de păstrare civilă 3000, Prefectura județului Bihor 1200, Fondurile Diecezane 2000, Banca Marmorosch Blank 1000, Banca Agrară 1000, Anglo-bank 1000, Banca gen. de credit ungară 1000, Banca Ardeleană 1000, Banca Fuzionată 1000, Banca Unirea 1000, Firma Andrényi 1000, Casa de păstrare a județului Bihor 1000, Banca Românească 1000, Banca Timișana 500, Casa de păstrare gen. 500. Economia 500, Prima Ardeleană 500, Fonciera 500, Banca de Scont 500, Casa de păstrare Oradea 500, Népszövetségi Hitelintézet 500, Camera agricolă 500, Dr. Iacob Radu 500, Dr. Gh. Miculaș 500, A. Maghiar 500, Dr. Grigorie Pop 500, Petru Tămăian 500, Dr. Alexandru Nemeș 500, Dr. Gelu Egry 500, Dr. Sever Erdélyi 500, Petru Fodor 400, Bihoreana 300, Derby 500, Oros Vasile 300, Dr. Vasile Maior 300, Dr. Ioan Voștinar 200, Dr. Gh. Banc 200, Dr. Iluția 200, Dr. D. Kiss 200, Banca de credit 200, Vasile Michiș 100 și Dr. Iosif Mihujiu 100; către care Mon. V. Barbul din partea parohiei dela catedrală donează Lei 5000. Suma totală Lei 50.000. Din această sumă s'a cumpărat 60 perechi ghete de box în preț de 24.600. Elevilor dela școala ucenicilor industriali 2000 Lei. S'a dat ajutor de Crăciun la 87 familii, conform tabloului: Lei 14.000.

Pe cărți de rugăciuni școlarilor dela C. F. R. și ajutoare de manuale școlare la școli primare 3800. Deci totalul ajutoarelor din colecta II este de Lei 44.400, rămânând Lei 5600 pentru continuarea ajutoarelor celor mai urgente. Către aceste s'a mai repartizat în 1929 Cheta Sf. Antoniu a Bisericii Seminariale 5130. Totalul ajutoarelor Colecta I.: 20.900. Colecta II.: 44.400, Cheta Sf. Antoniu 5130. Suma finală 70430+5600 remanență. Total: 76.030.

Rugăciunile celor ajutoarați să fie răsplată pentru toți cari au grăbit cu daniile lor generoase la îmbrăcarea școlarilor și alinarea mizeriei mari a credincioșilor ajutoarați, cât și pentru cei cari s'au ostenit în această operă de caritate.

Cu blândul Isus să ne binecuvinteze Fecioara de sus!

*protopop Gh. Maior
preș. bis. a Reun. Sf. Maria*

CRONICI

Inalți prelași italieni decorați de România. Din Citta del Vaticano se anunță că guvernul român a acordat diferite decorațiuni înalțelor personalități din lumea Vaticanului.

Distribuirea decorațiunilor s'a făcut în formă solemnă de către d. Ministru Căius Brediceanu, asistat de personalul Legației române pe lângă Sf. Scaun.

D-l Ministru Brediceanu a înmănat Cardinalului *Gasparii*, însemnele Ordinului »Steana României« în gradul de Mare Cruce.

Cardinalul profund mișcat a răspuns mulțumind Inaltei Regențe și guvernului român, pentru marea

onoare ce-i face asigurând în acelaș timp pe d-l Ministru Brediceanu de simpatia pe care o păstrează poporul român, căruia îi prevede un mare viitor, ca străjuitor și factor de cultură creștină și latină la gurile Dunării.

D-l Ministru Brediceanu a remis deasemeni Monseniorilor: *Borgongini Duca, Pizzondo, Ottaviani și Caccia Dominioni*, Mareșalul papal: Marea cruce a »Coroanei române.«

A doua zi d-l Ministru Brediceanu a fost primit în audiență solemnă de către Papa. În cursul audienței, care a durat o jumătate de oră, Preasfinția Sa Papa a asigurat pe Ministrul României, că în cel mai scurt timp, Vaticanul va înființa un colegiu pentru teologii români cari studiază la Roma.

D-l N. Iorga și Tiberiu Brediceanu decorați de Papa. Preasfinția Sa Papa Piu al XI, a semnat decretele de decorarea unui alt grup de personalități române, printre care stau în frunte d-l N. Iorga, rectorul Universității din București, decorat cu Marele Cordon al Ordinului Piu al IX-lea și D-l Tiberiu Brediceanu, decorat pentru meritele muzicale cu Marele Cordon al Ordinului Sf. Silvestru.

† Cardinalul Merry de Val. Din Roma se anunță că a încetat din viață. Merry de Val, unul dintre cei mai activi cardinali ai Bisericii romane.

Tot în această săptămână s'a stins la Roma în vârstă de 62 ani, *Cardinalul Carol Perosi*, secretarul Sacr. Congr. Consistoriale.

Căsătoria sovietică nu e validă în Anglia. Actrița Serafina Nachimson a intentat proces de divorț bărbatului său, cu care se căsătorise la Moscova acum doi ani. Tribunalul englez a dat următoarea sentință: În Rusia sovietică căsătoria se încheie printr'o simplă înregistrare la ofițerul stării civile. În Anglia căsătoria este »creștină«, incluzându-se 'n ea și elementul acela religios în formă de făgăduință că această căsătorie va dura până la moartea unuia dintre soți sau până la despărțirea pe cale legală. Din cauza deosebirei dintre cele două feluri de căsătorii, legătura celor doi soți nu e recunoscută în Anglia. Deci, nefiind legătură, nu poate fi vorba nici de despărțire.

BIBLIOGRAFIE

Bernhard von Jansen S. I. Wege der Weltweisheit. gr. 8° (VIII. și 368 pp). — M. 3'50. Freiburg in Br., Herder.

Autorul, un renumit cugetător neo-scolastic, nu cu precizie seacă a istoricului, ci cu analiza profundă a filozofului ne conduce în cadru unei serii de studii, dealungul sistemelor de cugetare ale marilor gânditori cu scopul de a smulge din cugetările lor acel adevăr ce are o valoare vecinică și rămâne pentru toate vremurile viu și actual. Cu mare grijă ni se înfățișează diferitele căi, cari tind spre lumina eternei înțelepciuni, încercate prin filozofi antici și creștini-străvechi, medievali și moderni. Cu opera lui autorul a vrut să facă un serviciu mai ales pentru intelectualii catolici moderni cari doresc să-și câștige noțiuni limpezi asupra marilor probleme filozofice

metafizice și ale teoriei cunoștinței, și doresc a fi în curat și cu starea actuală a filozofiei și aceasta nu într'o formă strict școlastică, silogistică, ci într'o expunere liberă și ușor de înțeles.

D. Heine. Straubinger. — Einführung in die Religionsphilosophie. — Gr. 8° (VIII. și 132 pp.) Freiburg im Breisgau 1929, Herder. — M. 3'60.

„Filozofia religiunii“ apare mai nou ca și un studiu deosebit, chiar și la facultățile de teologie catolice. Cartea de față a profesorului Straubinger din Freiburg im Br., apărută la Herder în seria „Theologische Grundrisse“, este un manual de introducere în „Filozofia religiunii“ nu este nici teodicee, nici etică, ci este un ram mai nou al filozofiei, având ca obiect „religiunea ca religiune“. Dar nu se ocupă nici cu aceasta sau cu aceeași religiune, deci nu-i o dogmatică sau un manual al religiunii cutare; nici nu se ocupă cu totalitatea tuturor religiunilor, ci cercetează filozoficește în religiunile istorice, acele elemente, cari constituiesc chiar conceptul „religiunii“.

După o scurtă introducere despre noțiunea și temele filozofiei religiunii, manualul se împarte în două părți principale. Partea întâia discută diferitele metode ale filozofiei religiunii, iar partea a doua prezintă diferitele forme și sisteme ale filozofiei religiunii cu o critică specială. Din haosul sistemelor anticatolice ale filozofiei moderne, desprinde sistemul unei filozofii a religiunii, teistice-creștine-speculative, dezvoltându-o pe baza principiilor filozofiei „perennis“.

Calitatea de frunte a operei e claritatea; e de mirat, cum i-a succes să cuprindă în cadre așa de înguste, o materie așa de extinsă.

Jos. Gredt O. S. B. Elementa Philosophiae Aristotelico-Thomisticae. Editio quinta, aucta et emendata. 2 volume în 8°. Friburgi Brisgoviae 1929. Herder.

I. *Logica. Philosophia naturalis.* (XXIV. et 504 pp) M. 10—
II. *Metaphysica. Ethica.* (XVIII. et 466. pp.) M. 9'—.

Elementele filozofiei de părintele Gredt, apărute întâia oară în a. 1904, în ultimii ani au avut un deosebit succes. E rar să afli un manual scolastic care să prezinte principiile originale ale Sfântului Toma de Aquino, într'o formă atât de limpede și la înțeles. Ediția recentă (a cincea) se prezintă aproape în aceleași condiții ca și cea precedentă, despre care s'a mai vorbit în coloanele acestei reviste (v. Nr. 15—16 a. 1929) Atragem din nou atențiunea tinerimei care se ocupă cu teologia și filozofia, asupra cărții Păr. Gredt.

G. V. Sajó S. I.

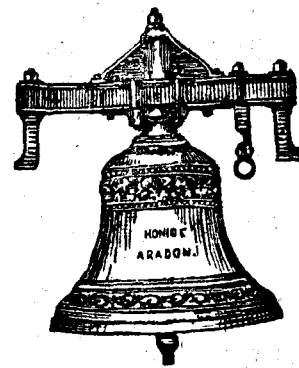
HÖNIG FRIDERIC

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21.

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechizite și scaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopote. — Condițiuni avantajoase de plată.

Fondată
la anul 1840.